

JANUSZ ŁUKOWICZ
PRAPLAMA
PRIMORDIAL SPOT

JANUSZ ŁUKOWICZ

PRAPLAMA

PRIMORDIAL SPOT

WOŁONTARIUSZ Z PARKU RIVERSIDE

Gdzieś w internecie na pewno znajdzie się odpowiedź.
Janusz Łukowicz

Na nowy projekt Janusza Łukowicza przygotowany dla Miejsca Projektów Zachęty składają się prace powstałe w wyniku dadaistycznego gestu. Artysta przyjmuje niejako postawę badacza starającego się zgłębić zagadki wszechświata i ludzkiego bytu czy rozwiązać problemy czyhające na człowieka w dzisiejszym stechnicyzowanym i skomercjalizowanym świecie. Świecie bombardowanym nadmiarem informacji i sterowanym przez internetowych mędrców. Przyjętą przez siebie metodę działania realizuje z żelazną (czasem do granic absurdu) konsekwencją, aż ukaże się ukryte drugie dno badanego zjawiska lub rzeczy. Innym ważnym dylematem, który zdaje się go zajmować, jest ideowa i materialna pozycja artysty oraz problem, czy i jaka sztuka w dzisiejszych czasach ma sens. Po ukończeniu studiów malarskich Łukowicz na dobrych kilka lat zawiesił „sztukę dla sztuki” na rzecz pracy grafika w wydawnictwach. Potem powrócił z wystawami o charakterze konceptualnym. Paradoksalnie, ta przerwa oraz doświadczenie pracy korporacyjnej i zwykłego życia stały się dla niego niewyczerpanym źródłem inspiracji.

Tytuł projektu w MPZ — *Praplama* — wskazywać może na potrzebę artysty poznania praprzyczyn czy źródła bytu, sztuki (malarstwa). Punktem wyjścia do stworzenia cyklu prac o tym samym tytule było dla niego zakupione w jednej z agencji fotografii stockowych zdjęcie fioletowej plamy. Stała się ona powtarzanym motywem akwarelowych kompozycji, w których nie sposób odróżnić reprodukcję od oryginału. Łukowicz twierdzi, że zakup plamy paradoksalnie sprawił, że znowu poczuł przyjemność malowania. Tak o tym pisał: „Pierwszy krok już zrobiony. Na bazie plamy maluję cykl akwarel, który skupia się wokół zagadnień kosmogonii, algebry, rachunku prawdopodobieństwa i statystyki. Nie unikam też tematów zaczerpniętych z życia codziennego, takich jak zabezpieczenia z ekranów smartfonów i sport”. Agencje fotografii stockowej stały się inspiracją i tworzyłem także innych dzieł na wystawie, jak *Misy, Zdjęcia kawalków taśmy klejącej posmarowanych klejem i nawiniętych na szpulkę* czy *Ryzy A4, wydrukowane 500 razy zdjęcia kartki A4*. Podobnie rzecz się miała z *Rekonstrukcjami I, II i III*, w których autor z podartych skrawków sfotografowanych kartek papieru A4 próbował odtworzyć pliki kartek tego formatu.

Jak pokazują tytuły prac, Łukowicz eksponuje fakt posłużenia się gotowymi, cudzymi zdjęciami. W ich opisach pojawiają się nazwy agencji, z których korzystał. Ten gest artysty zwraca uwagę na problem coraz trudniejszego do spełnienia warunku oryginalności w sztuce. A może autorowi bardziej chodziło o pytanie o źródła artystycznych inspiracji dzisiaj? Czy można je znaleźć w internecie? Czy sztuka może być jeszcze wysoka lub czysta? Czy autentyczny gest artysty wciąż się liczy (kwestia autorstwa)?

W dolnej części galerii pokazywany jest w kilku odsłonach projekt *PARTYTURA*. Punktem wyjścia dla niego stała się znaleziona w kolorowej prasie fotografia towarzysząca poradnikowemu tekstowi o tym, jak zmienić życie na lepsze. Na zdjęciu widać żółtą karteczkę z zapisaną na niej jedną z możliwych recept na pozytywną zmianę: „Zostań wolontariuszem w parku Riverside. Posprzątaj go i posadź kwiaty”. Łukowicz postanowił wcielić tę poradę w życie. Poleciał na jeden dzień do Nowego Jorku, gdyż tam znajduje się ów park. W części przeznaczony dla wolontariuszy uprzątnął śmieci i posadził kwiaty. Dokumentacja tej akcji pokazywana jest na wystawie. Sposób filmowania sprawił, że klasyczny miejski park wygląda trochę jak dżungla, zaś artysta — jak ogrodnik-odkrywca. Cud natychmiastowego polepszenia życia pewnie nie nastąpił, jak zresztą w większości przypadków ślepego stosowania się do poradnikowych prawd. Może powodem było niedotrzymanie przez artystę proponowanego przez gazetowego guru terminu? Zamiast w niedzielę 15 kwietnia swoją akcję przeprowadził dwa miesiące później. *PARTYTURA II* to kolejna absurdalna historia o spełnieniu postulatów z żółtej karteczki ze zdjęcia wziętego przez artystę ze stockowego zasobu. Tym razem na warsztat został wzięty banal codziennych zakupów. Artysta zrobił je zgodnie ze znalezioną listą, następnie sfotografował pełen koszyk w sklepie, aby potem wstawić zdjęcie do tej samej agencji, z prawem do nieograniczonego użytkowania.

Co jest dziełem sztuki, a co towarem? Czy artysta może się utrzymać ze swojej sztuki? Czy dziś każdy może być artystą? Skąd się bierze sztuka? To kilka z wielu ważnych pytań, które z poczuciem humoru zadaje na swojej wystawie Janusz Łukowicz.

Magda Kardasz

THE VOLUNTEER FROM RIVERSIDE PARK

The answer will surely be found somewhere on the Internet.
Janusz Łukowicz

Janusz Łukowicz's new project, prepared for the Zachęta Project Room, consists of works created as a result of a Dadaist gesture. In a sense, the artist adopts the position of a researcher attempting to explore the mysteries of the universe and human existence, or solve problems affecting people in today's high-tech and commercialised world. A world under a barrage of information overload and controlled by Internet sages. He implements his adopted method with iron-clad consequence (sometimes to the limits of absurdity), until the deeper, hidden meaning of the phenomenon of thing he is studying is revealed. Another important dilemma that seems to occupy him is the artist's ideological and material position and the problem of whether and what kind of art makes sense nowadays. After finishing his painting studies, Łukowicz suspended 'art for art's sake' for a good few years in favour of working as a graphic artist in publishing houses. Then, he returned with conceptual exhibitions. Paradoxically, this break, as well as the experience of corporate work and everyday life, became his inexhaustible source of inspiration.

The title of the ZPR project — *Primordial Spot* — may indicate the artist's need to explore the primordial causes or sources of being, the sources of art (painting). His starting point for creating the series of works with the same title was a photo of a purple spot, purchased from a stock photo agency. It became a repeated motif of watercolour compositions in which there is no way to tell a reproduction from the original. Łukowicz claims that the purchase of the spot paradoxically meant that he once again felt the pleasure of painting. He wrote: 'I've taken the first step. Based on the spot, I'm painting a series of watercolours that focuses on the issues of cosmogony, algebra, probabilities and statistics. I also don't shy away from subjects taken from everyday life, such as smartphone screen security and sports.' Stock photo agencies were the inspiration and material for other works of art at the exhibition, such as *Bowls, Photographs of pieces of adhesive tape coated with glue and wound on a spool*, and *A4 Reams, photos of an A4 piece of paper printed 500 times*. The same was true of *Reconstructions I, II and III*, in which the author attempted to recreate stacks of A4 paper from torn up pieces of photographs of pages of this format.

As the titles of his works show, Łukowicz emphasises the fact of using ready-made photos taken by someone else. The names of the agencies he used appear in the descriptions of the works. This gesture of the artist draws attention to the issue of originality in art, a condition that is increasingly difficult to meet. Or perhaps the author meant to provoke questions about the sources of today's artistic inspirations? Can they be found online? Can art still be high or pure? Does the author's authentic gesture still count (the question of authorship)? In the lower part of the gallery, the *SCORE* project is being shown in several sections. The starting point for the project was a photograph found in a lifestyle magazine, accompanying an article on how to improve one's life. The photo shows a yellow sticky note with one of the possible recipes for a positive change written on it: 'Volunteer in Riverside Park. Clean up + plant flowers.' Łukowicz decided to put this advice into practice. He flew to New York for one day, because that is where the Park is located. In the volunteer section, he cleaned up some rubbish and planted some flowers. The documentation of the action is shown in the exhibition. The way of filming made the classic urban park look a bit like a jungle and the artist like a gardener-explorer. The miracle of immediate life improvement did not take place, as in most cases of blindly following handbook truths. Perhaps the reason was the artist's failure to meet the deadline suggested by the magazine guru? Instead of Sunday, the 15th of April, he carried out his action two months later.

SCORE II is another absurd history about the fulfilment of a postulate from a yellow sticky notes stock photo the artist purchased. This time, it was all about the banality of daily shopping. The artist did the shopping according to the list he found, photographed the full shopping trolley in the store and then sold the photo to the same agency, with unlimited use rights.

What is a work of art and what is a commodity? Can an artist make a living from his art? Can anyone be an artist today? Where does art come from? These are some of the many important questions that Janusz Łukowicz asks humorously at his exhibition.

Magda Kardasz

Janusz Łukowicz
(ur. 1968). Studiował malarstwo w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Twórca sytuacji nieoczywistych, a także takich, które zmierzają do z góry ustalonego celu. Realizuje instalacje, obiekty, kolaże, wydruki, ingerencje w miejską przestrzeń. Sięga do cyfrowych obrazów, komentuje wirtualną rzeczywistość. /

(born 1968). Studied painting at the Academy of Fine Arts in Warsaw. Creator of non-obvious situations, as well as those that lead to a predetermined goal. He creates installations, objects, collages, prints and interferences in urban spaces. He uses digital images and comments on virtual reality.

Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions:
2014 *Prace na papierze*, Galeria Starter, Warszawa / Warsaw
2013 *Kosmogonia*, Galeria Starter, Warszawa / Warsaw
2011 *Rządzą i zarządzam*, Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana, Warszawa / Warsaw

2010 *Bękarty designu*, Galeria Starter, Poznań
2007 *Przyjęcie z okazji otrzymania Paszportu Polityki*, Galeria Kronika, Bytom

Wybrane wystawy zbiorowe / Selected group exhibitions:
2016 *Re; Syndrom Feniksa*, Galeria Szara, Katowice
2014 *Sunrise*, Galeria Starter, Warszawa / Warsaw
After the Crisis, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa / Warsaw

2013–2014 *Blądzić jest rzeczą. Nienormalna wystawa dizajnu*, BWA Tarnów, BWA Zielona Góra, BWA Tarnów
2012 *Powaga*, Austriackie Forum Kultury, Warszawa / Warsaw
2008 *Tribute to Wróblewski*, Galeria Program, Warszawa / Warsaw; Galeria Pies, Poznań

MIEJSCE PROJEKTÓW ZACHĘTY

wystawa / exhibition
JANUSZ ŁUKOWICZ
PRAPLAMA / PRIMORDIAL SPOT
kuratorka / curator: Magda Kardasz
współpraca / collaboration: Julia Harasimowicz
realizacja wystawy / exhibition production:
Marek Janczewski, Krystyna Sielska i zespół / and team

16.01–11.03.2018
wtorek–niedziela 12–20 / Tuesdays–Sundays 12–8 p.m.
ul. Galczyńskiego 3, 00-362 Warszawa
+48 22 826 01 36
mpz@zacheta.art.pl
zacheta.art.pl

folder
wydawca / publisher:
Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, 0-916 Warszawa
dyrektorka / director: Hanna Wróblewska

według projektu graficznego / after graphic design
by Jakub Jezierski
tłumaczenie / translation: Paulina Bożek
redakcja / editing: Małgorzata Jurkiewicz
łamanie / typesetting: Krzysztof Łukawski
© Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa 2018
Tekst dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa—Na tych samych warunkach 3.0 Polska
Text is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported license
druk / printed by ARGRAF, Warszawa

sponsor MIEJSCA PROJEKTÓW ZACHĘTY
sponsor of ZACHĘTA PROJECT ROOM

BENQ

sponsorzy wernisażu
sponsors of the opening reception

CHOCOLISSIMO

Freixenet

patroni medialni
media patronage

STOLICA

artinfo.pl

na odwrocie / back page:

Praplama / Primordial Spot, 2015–2017, akwarela na wydruku, zdjęcie: 123rf / watercolour on printout, photo: 123rf

PARTYTURA I / SCORE I, 2017, wideo HD / HD video

dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist